

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

DEPARTAMENT DE CULTURA, PATRIMONI I ESPORTS

10498

Acord del Ple del Consell de Mallorca, adoptat a la sessió de dia 13 de setembre de 2018, de declaració com a BIC amb categoria de monument de Son Bunyola. (Exp. 615/17)

El Ple del Consell Insular de Mallorca, en sessió de dia 13 de setembre de 2018, va adoptar, entre d'altres, el següent acord:

“El 31 de novembre de 2017 (registre d'entrada número 37248), el Sr. Nadal Aguirre en representació de Arenal&Dunas Resort SL, entitat propietària de la finca rústica Son Bunyola, al polígon 2, parcel·la 77, en el terme municipal de Banyalbufar presenta un escrit on sol·licita la delimitació de les cases de Son Bunyola.

La primera iniciativa per dotar a l'arquitectura defensiva d'una normativa amb caràcter jurídic que permetés la seva tutela fou el Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 5 de maig de 1949) sobre protecció dels castells espanyols. En aquest decret ja s'establia la necessitat d'elaborar un inventari documental i gràfic que identifiqués aquests elements a protegir. Aquesta prevenció es complí amb la redacció, el 1968, del "Inventario de Protección del Patrimonio Cultural Europeo. Monumentos de Arquitectura Militar." En aquest inventari apareix Son Valentí de Banyalbufar com a "edifici fortificat" amb el núm. 39 (IPCE).

Aquesta protecció genèrica, acompanyada pel posterior inventari (IPCE) afecta aquesta possessió que, en virtut de la disposició addicional segona de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol i de la disposició addicional primera de la Llei 12/1998 del Patrimoni Històric de les Illes Balears, passà a tenir consideració de BIC (monument) i consta inscrita, al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat amb el codi R-I-51-0008359. A més, el fortí figura al Catàleg de béns patrimonials del municipi de Banyalbufar, amb el codi 121.

L'objecte del present expedient és, per tant, delimitar aquest element i el seu entorn de protecció per tal de completar la declaració originària així com donar compliment a tot allò que estableix la Llei 12/1998 sobre el procediment i contingut dels expedients de declaració d'un Bé d'Interès Cultural. Se completen, per tant, a més de la delimitació del bé i del seu entorn de protecció, la fitxa tècnica, la memòria històrica i descriptiva, l'estat de conservació, les mesures de protecció i criteris d'intervenció.

A l'expedient consta l'informe emès pels tècnics del Servei de Patrimoni Històric, amb data 23 de gener de 2018, proposant que, per tal d'adaptar la declaració genèrica de que gaudeix Son Bunyola a la legislació vigent en matèria de patrimoni històric, s'incoï la modificació de l'expedient de BIC, amb categoria de monument, de Son Bunyola, amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció segons la descripció literal i gràfica que figuren a l'informe esmentat i a la planimetria que adjunta.

La Comissió Insular de Patrimoni Històric de Mallorca a la sessió de dia 31 de juliol de 2018 va acordar incoar la modificació de l'expedient de BIC, amb categoria de monument, de Son Bunyola (Banyalbufar), amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció segons la descripció literal i gràfica que figuren descrites a l'informe tècnic de dia 17 de gener de 2018 que forma part integrant de l'acord que es publicà al BOIB núm. 19, de 10 de febrer de 2018.

La UIB emet informe favorable, amb data 29 de maig de 2018.

Es va donar un termini d'audiència als interessats de quinze dies hàbils i es va obrir un període d'informació pública d'un mes (BOIB núm. 71, de 9 de juny de 2018), sense que s'hagin presentat al·legacions.

Atès el que disposa l'article 10.1 de la Llei 12/1998, que té el següent tenir literal:

La declaració de béns d'interès cultural s'acordarà pel Ple del consell insular corresponent a proposta de la Comissió Insular de Patrimoni Històric [...].

Per tot això, i en virtut del que es disposa al Títol I de la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears, en relació amb la Llei 16/1985, de 25 de juny, del patrimoni històric espanyol, el Reial decret 111/1986, de 10 de gener, de desenvolupament parcial de l'esmentada Llei, i d'acord amb les competències atribuïdes per la Llei 6/1994, de 13 de desembre, als Consells Insulars en matèria de patrimoni històric, i el Reglament Orgànic del Consell Insular de Mallorca, aprovat pel Ple de dia 12 d'abril de 2018, amb correcció d'errades materials aprovades pel Ple de 12 de juliol de 2018 (BOIB núm. 89, de 19/07/2018), el president de la Comissió Insular de Patrimoni Històric eleva al Ple la següent

PROPOSTA D'ACORD

I.- Aprovar la modificació de l'expedient de declaració de BIC, amb categoria de monument, de Son Bunyola del terme municipal de Banyalbufar, amb la delimitació del Bé i del seu entorn de protecció segons la descripció literal i gràfica que figuren descrites a l'informe tècnic de dia 23 de gener de 2018, que s'adjunta i forma part integrant del present acord.

II.- Els efectes d'aquesta declaració són els que genèricament estableix la Llei 12/1998, de 21 de desembre, del patrimoni històric de les Illes Balears i la normativa concordant.

III.- Notificar aquesta resolució als interessats, a l'Ajuntament de Banyalbufar i al Govern de les Illes Balears.

IV.- Publicar aquest acord de modificació de la declaració al Butlletí Oficial de les Illes Balears i al Butlletí Oficial de l'Estat i anotar-ho al Registre Insular de Béns d'Interès Cultural de Mallorca i comunicar-ho a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears perquè procedeixi a la seva anotació al Registre de Béns d'Interès Cultural de les Illes Balears i a la vegada comuniqui al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat les inscripcions i anotacions que es realitzin. ”

Contra aquest acord que posa fi a la via administrativa es poden interposar, alternativament, els recursos següents:

- a) Directament el recurs contenciós administratiu davant el Jutjat Contenciós Administratiu de Palma de Mallorca, en el termini de dos mesos, comptadors a partir del dia següent de la notificació de la present resolució/acord.
- b) El recurs de reposició potestatiu davant el Ple del Consell de Mallorca, en el termini d'un mes, comptador a partir del dia següent de la notificació de la present resolució/acord. Contra la desestimació expressa del recurs de reposició podrà interposar-se el recurs contenciós administratiu, en el termini de dos mesos, comptadors a partir del dia següent de la notificació de la desestimació del recurs de reposició. Contra la desestimació per silenci del recurs de reposició podrà interposar-se el recurs contenciós administratiu, en el termini de sis mesos, comptadors a partir del dia següent a la desestimació presumpta (un mes des de la interposició del recurs sense que s'hagi notificat la resolució).

No obstant l'anterior, es pot exercitar, si n'és el cas, qualsevol altre recurs que s'estimi pertinent. Tot això de conformitat amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa i de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment administratiu comú de les administracions públiques.

La qual cosa us comunic per a que en tingueu coneixement i als efectes oportuns.

Palma, 25 de septiembre de 2018

El secretari general
Jeroni Miquel Mas Rigo.

Annex 1: es publica com annex 1 l'informe tècnic de dia 23 de gener de 2018.

Informe tècnic

En data 30/11/2017 es va registrar instància (núm. reg. gral. 37248) per part de la propietat de l'immoble, on es sol·licita la delimitació d'aquest Bé d'Interès Cultural.

1. INTRODUCCIÓ

La primera iniciativa per dotar l'arquitectura defensiva d'una normativa amb caràcter jurídic que permetés la seva tutela fou el Decret de 22 d'abril de 1949 (BOE núm. 125, de 5 de maig de 1949) sobre protecció dels castells espanyols. En aquest decret ja s'establia la necessitat d'elaborar un inventari documental i gràfic que identifiqués aquests elements a protegir. Aquesta prevenció es complí amb la redacció, el 1968, de l'“Inventario de Protección del Patrimonio Cultural Europeo. Monumentos de Arquitectura Militar.” En aquest inventari apareix Son Bunyola de Banyalbufar com a “Edifici fortificat” amb el núm. 038 (IPCE).

Aquesta protecció genèrica, acompanyada pel posterior inventari (IPCE), afectà la possessió de Son Bunyola que, en virtut de la disposició addicional segona de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol i de la disposició addicional primera de la Llei 12/1998 del Patrimoni Històric de les Illes Balears, passà a tenir consideració de BIC (monument) i consta inscrita, al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat amb el codi RI-61-0008359. A més, Son Bunyola figura al Catàleg de béns patrimonials del terme municipal de Banyalbufar amb el codi 121.

L'objecte del present expedient és, per tant, delimitar aquest element i el seu entorn de protecció per tal de completar la declaració originària així com donar compliment a tot allò que estableix la llei 12/1998 sobre el procediment i contingut dels expedients de declaració d'un Bé d'Interès Cultural. Se completen, per tant, a més de la delimitació del bé i del seu entorn de protecció, la fitxa tècnica, la memòria històrica i descriptiva, l'estat de conservació, les mesures de protecció i criteris d'intervenció.

Aquest informe es redacta a partir de la visita tècnica realitzada a l'immoble, la bibliografia de referència, i el document incorporat per la propietat: “Informe històric” de la possessió redactat per Jaume Deyà (arqueòleg), Sandra A. Rebassa (historiadora de l'art) i Tomàs Vibot (filòleg i documentalista) i una planimetria completa.

2. FITXA TÈCNICA

Denominació: Son Bunyola

Emplaçament: Polígon 2, parcel·la 77.

Municipi: Banyalbufar

Cronologia: Segles XIII-XX.

Us actual: Habitatge.

Classificació de sòl:sòl rústic protegit

3. MEMÒRIA HISTÒRICA

L'ocupació de les terres de Son Bunyola es dona des de la prehistòria, tal i com documenten les restes d'enterraments d'Es Corral Fals, el talaiot de ses Cases d'en Jordi i s'Era de Son Bunyola. També han aparegut vestigis romans i islàmics en forma de ceràmica i monedes.

En el segle XIII hi havia en aquest indret una sèrie d'edificacions. De fet, amb la conquesta es documenta com a preexistència islàmica ("Alqueria de la Torre") una torre de defensa i un celler. El 1282 també s'hi documenta un molí, que podria correspondre's amb les restes que es troben junt a la Font de la Torre. Es tractava, probablement, d'un conjunt d'edificacions relativament disperses.

En el segle XIV passà per mans de diferents propietaris, i passà a anomenar-se Alqueria Bunyola.

La família Valentí adquirí la finca en el segle XVI, fet que cal relacionar amb la construcció o remodelació de la torre de defensa que es conserva actualment i altres dependències. En el segle XVII passà a la família Safortesa, que feren millores en les cases i a la finca. En el segle XVIII s'edificà la tafona i el celler, i augmentà la superfície de terreny cultivable. En aquest moment ja s'hi documenten unes cases dels senyors amb una sèrie d'espais, inclosa una capella. Les estances de la torre eren utilitzades com a cambres, i la de la planta primera, com a espai per als objectes de culte de la capella. A més, hi havia en aquest moment una part de les cases per als amos. Les cases tenien probablement planta baixa i pis, amb l'excepció de la torre, més elevada. I probablement es distribuïen en tres blocs: cases dels senyors, cases dels amos i torre, amb una estructura defensiva que comunicava amb un pont la torre amb el volum del lateral.

L'arxiduc Lluís Salvador la va descriure al Die Balearen en un estat molt diferent al que coneixem avui en dia: «Son Bunyola té una torre quadrada coberta per una teulada. Davant la casa hi ha una marjada amb dos lledoners i d'on s'obté una molt bona vista. Tota la casa sembla antiga i preparada per a la defensa, ja que no sols té la torre abans esmentada, sinó que damunt l'arcada del portal hi ha un matacà molt volat. Mitjançant un pontet, avui arruïnat, es passava des de l'ala anterior de l'edifici a la veïna torre. A la dreta del vestibul hi ha una cisterna amb un drac damunt la corriola. A la dreta del vestibul hi ha la petita capella, amb un retaule que conté un Davallament tallat en fusta i policromat, bastant antic, d'estil Renaixentista, amb una inscripció gravada al seu basament que diu: Hom. O. Quid. Pot. Pas. Sum. A la clau del creuer de la senzilla volta es veu un escut amb caps d'angelets i tres lliris d'or sobre camp vermell. A la cimera de la façana hi ha una espadanya amb una petita campana» (HABSBURG I LORENA, 2002, 110).

De fet, en el segle XIX, amb la família Quint Safortesa com a propietaris, es va augmentar la superfície edificada, tot i que la transformació definitiva arribà en els anys trenta del segle XX, moment en el qual es van unificar façanes i afegir elements escenogràfics, s'hi afegí la torre rodona, s'amplià la clastra, i s'afegiren edificacions agrícoles. A més, s'eliminaren edificacions agrícoles de la terrassa-mirador, i es canvià la coberta de la torre per una plana amb merlets. En aquesta intervenció, de la qual es desconeix l'autor –no s'ha pogut localitzar el projecte– es transformà l'estil de l'envolvent de les cases, que passa a ser eclèctic, amb elements regionalistes i tradicionalistes.

4. MEMÒRIA DESCRIPTIVA

4.1. L'IMMOBLE

Exteriorment, les cases de Son Bunyola presenten un aspecte unitari, fruit de la reforma de l'immoble realitzada a la dècada de 1930. Totes les façanes estan referides i esgrafiades amb un carreuat, mentre que a la part inferior compten amb un sòcol de ciment imitant carreus encoixinats rugosos. No obstant això, amb els antecedents històrics que presenta l'immoble, és molt probable que hi hagi

nombrosos vestigis històrics sota els actuals referits.

Actualment, l'edifici es disposa al voltant d'una clastra amb dos cossos principals: un (sud) en el qual s'alcen les dues torres, i l'altre (nord) on s'ubica la planta noble i les antigues dependències dels amos.

La torre de planta circular edificada en els anys trenta presideix, de manera escenogràfica, l'arribada a la possessió: a ella s'hi accedeix des de la terrassa de la primera planta, situada sobre el portal forà. Té tres plantes i està coronada per merlets rectangulars i una barbacana a tot el perímetre. A la façana s'hi obren tres finestres geminades.

La torre de defensa, antigament anomenada Torre des Moro, probablement fou aixecada (o reestructurada) després de la conquesta. Té quatre plantes i és coronada per merlets, tot i que per imatges anteriors a la darrera reforma es sap que a inicis del segle XX era coberta amb una teulada a dues vessants. També a la base de la torre s'hi situà, al menys durant els segles XIX i part del XX el portal forà.

A l'entrada des del jardí s'hi troba la capella, fins fa poc amb volta d'aresta i actualment sense la coberta, però amb un espai encara discernible i recuperable. A un altre indret de la possessió es conserva el retaule del XIX que fins fa pocs mesos es trobava in situ. Aquest espai presenta també obertura cap a la mar a través d'una finestra de disseny historicista.

Al fons de l'entrada hi ha l'accés a la clastra, on s'hi troben dues cisternes. La central, dels anys trenta, i una altra més antiga, situada al lateral, amb un coll de pedra d'una sola peça. A damunt, en mal estat es conserven restes del drac de ferro descrit per l'arxiduc, que sostenia la corriola. Al fons i a la dreta de la clastra s'hi situaven les dependències dels amos: el rebost, una escala que puja a la cuina de la planta noble, un estable, una altra cuina, estances per als amos i missatges, i les escales que donen accés al soterrani on es troba l'antic celler, dos forns, el pastador i la botiga de l'oli.

A l'entrada s'hi troba també una escala de marbre que dona accés a la planta noble. Aquí, les diferents estances estan comunicades a través d'un passadís interior, que compta amb una sèrie de finestrals d'estil racionalista que li aporten il·luminació. A la planta es troba una altra cuina, cambres de bany, una sala, un gran saló amb balconada, la resta d'habitacions dels senyors i les dels servents. Als dos caps del passadís s'hi obren els accessos a les torres.

A damunt d'aquesta planta s'hi troba el porxo. La coberta és de dos aiguavessos, sobre els quals la família Puig hi construí una balustrada perimetral.

Al costat de ponent de les cases s'hi aixeca l'edifici que allotja la tafona, amb premsa mecanitzada, junt amb altres dependències agrícoles.

A davant de les cases, cap al nord, s'hi situa una plataforma enjardinada, amb un brollador i una sèrie de bancs amb rajoles policromes de diferents tipus, limitada per una balustrada.

4.2. L'ENTORN

Son Bunyola es situa en un turó, transformat al llarg dels segles per les activitats agrícoles i de cultius, amb presència de restes arqueològiques que mostren la seva ocupació des de, com a mínim, l'època postalaiòtica, l'època clàssica i principalment islàmica.

Tot això fa que l'entorn de les cases de Son Bunyola es configuri com un paisatge natural i antropitzat propi de les possessions, amb importants valors naturals, etnològics i culturals.

En torn de les cases de Son Bunyola s'estenen un important conjunt de marjades. A l'oest, on hi havia les antigues vinyes, hi ha el conjunt més important, limitat al nord est pel torrent de Son Bunyola i al sud est pel l'era de Son Bunyola. Aquest espai, es conforma amb bancals en disposició paral·lela concèntrica, amb parets de grans dimensions i pujadors també de mides singulars, pel tamany de les parets. A les parets s'obren alguns espais adintellats per guardar eines. Es conserva també, adossat a una de les marjades, restes de l'antiga Caseta de Vinyòvol.

Al nord de les cases es troba una altra conjunt de marjades irregulars, limitades al nord est per un gran mur de pedra seca identificat com Sa Paretota, donada les seves dimensions. Un altra grup de marjades es troba al sud est de les cases, a l'antic taronger. És un conjunt petit i molt reconstruït. Trobam un darrer conjunt al sud est, a l'antic hort, format per cinc marjades paral·leles irregulars.

Dins aquest àmbit també s'hi troben trams de camins. En concret hi ha trams del Camí Vell de Son Bunyola, Camí actual de Son Bunyola, Camí de s'Hort de sa Torre i un tram de camí que connecta el portal forà amb el camí de Son Bunyola. El primer és el més antic i conserva dos trams amb l'empedrat original, un d'ells molt a prop de les cases i un altra que va des de Sa Bastida fins el Penyal de ses Piquetes.

El camí actual de son Bunyola, un camí carreter amb murs de pedra seca, que comunica les cases amb la carretera va ser construït els anys 30 del segle XX. Des de les cases al límits de Son Balaguer travessa el Torrent de Son Bunyola amb dos ponts de pedra seca. Del tram d'aquest camí en direcció a Son Balaguer surt el Camí de s'Hort de sa Torre, un camí de carro sense empedrar i mur de tancament i escopidors.

El camí des del portal forà al Camí de son Bunyola, traçat els anys 30, de terra, es configura com un eix rectilini, flanquejat amb dues sèquies, amb escala de pedra viva i portell.

Als coneguts com Hort de sa Torre i l'Hort de les cases, ambdós units per restes de sèquies, es conserva un important conjunt de construccions i elements hidràulics. Al primer, al sud de les cases, es conserven dues fonts de mina (Font de sa Torre o des Degotis i la Fon de sa Pella), sèquies i un gran safareig (el segon més gran de Banyalbufar) de forma trapezoïdal. Entre les fonts el safareig s'estén un conjunt de marjades antic i en mal estat de conservació.

La Font de sa Torre consta d'una mina parabòlica sota terra fins al mur de roca. S'utilitzava per regar tota la part inferior i omplir el safareig. La Font de sa Pella és més petita i compta amb un petit dipòsit d'aigua a l'entrada i una sèquia de la comunica amb el safareig.

A l'Hort de ses cases té un safareig a la part superior amb una sèquia flanquejant el camí cap a les cases, amb na fibla que la divideix en dos, per regar al sud els horts i les cases (tafona, rentadors, etc).

5. ESTAT DE CONSERVACIÓ

5.1 Estat de conservació tipològic

L'estat de conservació de la tipologia és regular, ja que l'interès de les parts edificades és desigual per la transformació dels anys trenta del segle XX, i que com ja hem assenyalat va comportar l'unificació de les façanes, s'amplià la clastra i s'afegiren elements escenogràfics, com la torre rodona i edificacions agrícoles.

Tot i així, encara presenten la disposició tipològica de possessió de muntanya, amb origen com a mínim al segle XIII i amb diferents etapes evolutives al llarg dels anys, presentant totes les parts essencials d'una possessió.

5.2 Estat de conservació física

La conservació física general es pot qualificar de molt deficient, de fet, quasi tots els espais s'han hagut d'estintolar.

- Estructura

Tant l'estructura vertical com horitzontal presenta un estat de conservació deficient, fet que ha conduit a la necessitat d'estintolar la majoria dels espais que configuren les cases.

- Instal·lacions

L'edifici no presenta en general gaires instal·lacions, estant totes necessitats de modernització.

■ Actuacions recents

Les intervencions que es poden documentar a les dues darrers dècades són la intervenció en l'envolvent de l'edifici, i en algunes zones dels seus exteriors immediats.

5.3 Estat de conservació de l'entorn

L'entorn presenta un estat de conservació acceptable i es poden veure o si més no resseguir les traces de cada un dels àmbits i els seus usos en els moments àlgids de la possessió.

S'han de destacar algunes intervencions inapropiades tant a terrasses com a marjades, així com un canvi o pèrdua de certs aspectes de vegetació, hort, zones de cultiu.

6. DESCRIPCIÓ I JUSTIFICACIÓ DE LA DELIMITACIÓ DEL BÉ I DE L'ENTORN DE PROTECCIÓ

6.1 Descripció i justificació de la delimitació del bé

La delimitació del bé inclou el conjunt construït principal: tant la part construïda com les parts buides immediates (terrassa, carrera, escala d'entrada, espais adjacents empedrats).

Aquest bé ocupa una superfície aproximada de 2908 m²

6.2 Descripció i justificació de la delimitació de l'entorn

Es delimita com a entorn de protecció una envoltant dels elements inclosos dins el BIC, tal i com s'especifica a la figura de la delimitació gràfica adjunta.

La delimitació de l'entorn de protecció s'ha establert a partir de la valoració combinada d'una sèrie de variables a fi de preservar el significat i els valors complets del bé cultural: estat de conservació de l'element, preservació física del bé, així com la seva visualització, tal i com queda recollida en la delimitació gràfica adjunta. Així, l'envoltant de l'entorn de protecció inclou els camps marjats, el llit pel qual transcorre el torrent, entre les cases i el safareig, i la zona boscosa del sud i oest de les cases, pel tal de penyals.

Aquest entorn ocupa una superfície aproximada de 417.038 m²

7. PRINCIPALS MESURES DE PROTECCIÓ I CRITERIS D'INTERVENCIÓ EN EL BÉ I EL SEU ENTORN

Al document incorporat per la propietat, "Informe històric" de la possessió redactat per Jaume Deyà (arqueòleg), Sandra A. Rebassa (historiadora de l'art) i Tomàs Vibot (filòleg i documentalista), del qual, com s'ha assenyalat, s'han extret les dades històriques i descriptives, també s'inclouen criteris d'intervenció per a cada una de les estances i espais que configuren les cases de Son Bunyola.

Els criteris d'intervenció recollits en aquest document no s'han de considerar en cap cas com a normatius, sinó que són un document orientatiu, tot i que prou aclaridor, de les intervencions que són possibles a cada una de les estances. Ara bé, les intervencions possibles no poden mai defugir el partit d'una visió conjunta de l'element i, en qualsevol cas, les intervencions que es vulguin dur a terme s'hauran de desenvolupar amb el seu projecte específic per, si s'escau, ser aprovat per la CIPH.

7. 1. Mesures de protecció del propi bé

Pel que fa al BIC, com a criteri general només hauria de ser objecte d'obres de manteniment, conservació i de restauració. En qualsevol cas, les intervencions haurien de ser les mínimes necessàries per a la bona conservació de l'element.

S'hauran de conservar íntegrament les parts de l'element originari que han perdurat, tant pel que fa a la configuració volumètrica, configuració de façanes, com a aspectes més concrets com materials, tècniques constructives, etc.

Com a criteri general, en el bé s'haurà de conservar la volumetria existent, a no ser que existeixin elements espuris que siguin perjudicials per a la conservació / contemplació del propi bé.

Els usos que es disposin en el bé hauran de preservar sempre els valors que el varen fer mereixedor de la seva protecció com un dels béns més rellevants d'aquestes illes, i per això, s'hauran d'acomodar a l'estructura i característiques de les preexistències. No es podran disposar aquells usos que per a la implantació del qual s'hagin de perjudicar els valors de l'element, ja siguin puntuals o com a conjunt.

Tal i com es diu a l'informe històric aportat per la propietat, qualsevol intervenció en el bé s'haurà de realitzar amb intervenció també d'arqueòleg i si és el cas, restaurador, depenent de la proposta i les necessitats.

7.2. Mesures de protecció de l'entorn

Com s'ha esmentat, amb la delimitació d'aquest entorn de protecció es pretén, en primer terme, una protecció física del monument, la qual anirà des dels aspectes constructius o estructurals fins a aquells més estètics.

S'han de considerar com a valors a protegir dins aquest entorn de protecció els paisatge, així com tots els elements etnològics i característiques / usos històrics d'aquest entorn.

Com a criteri general, no es permetran les alteracions de volum; ni tampoc les ampliacions a n'aquesta zona d'entorn de protecció. Si s'hagués de realitzar alguna alteració constructiva a n'aquest sentit hauria de ser de forma motivada, amb caràcter excepcional i de manera que quedàs garantit que no es pertorba la conservació ni la contemplació tant del propi bé, com dels valors intrínsecs que s'han descrit de l'entorn.

Com a criteri general, no es permetran les alteracions de volum; ni tampoc les ampliacions a n'aquesta zona d'entorn de protecció. Si s'hagués de realitzar alguna alteració constructiva a n'aquest sentit hauria de ser de forma motivada, amb caràcter excepcional i de manera que quedàs garantit que no es pertorba la conservació ni la contemplació tant del propi bé, com dels valors intrínsecs que s'han descrit de l'entorn.

L'altra de les funcions principals d'aquest entorn de protecció és la preservació de les visuals del monument. Per tant, les actuacions en aquesta zona no podran prescindir de tenir en compte els aspectes de millora de les visuals que existien des d'aquest cap als voltants per dur a terme la seva funció original i la contemplació d'aquest monument des de l'entorn. Així, dins l'àmbit de l'entorn de protecció, no es podran dur a terme actuacions que no tinguin una relació apropiada amb el bé, ni totes aquelles que utilitzin materials o tècniques inapropiats.

Els usos que es disposin en l'entorn del bé hauran de preservar sempre els valors que han motivat la seva delimitació, s'hauran d'acomodar a l'estructura i característiques de les preexistències. No es podran disposar aquells usos que per a la implantació del qual s'hagin de perjudicar els valors d'aquest entorn, ja siguin paisatgístics, etnològics, etc.

La llei 12/98 tracta el tema dels criteris d'intervenció en els entorns de protecció dels béns d'interès cultural en el seu art. 41.3, assenyalant que el volum, la tipologia, la morfologia i el cromatisme de les intervencions en els entorns de protecció d'aquests béns no podran alterar el caràcter arquitectònic i paisatgístic de l'àrea ni pertorbar la visualització del bé. Així mateix, es prohibirà qualsevol moviment de terres que comporti una alteració greu de la geomorfologia i la topografia del territori i qualsevol abocament d'escombraries, runes o deixalles.

Per tal de conservar de manera adequada els camins, s'haurà de prohibir el trànsit de vehicles amb motor i regular el trànsit de bicicletes.

Qualsevol intervenció que es vulgui fer a elements tradicionalment construïts amb la tècnica de pedra seca s'haurà de fer amb aquesta tècnica constructiva, sense la utilització de morters, ciments o formigons.

En tot cas, s'haurà d'estar al que assenyala la llei 12/98, del patrimoni històric de les Illes Balears, especialment en el seus articles 3 (col·laboració del particulars), 22 i 23 (protecció general dels béns del patrimoni històric i preservació de béns immobles), 24 (suspensió d'obres), 26 (deure de conservació), 27 (incompliment dels deures de conservació), 28 (reparació de danys), 29 (informes i autoritzacions), 31 (col·locació d'elements exteriors), 37 (autorització d'obres), 40 (llicències) i 41 (criteris d'intervenció en els béns d'interès cultural) i 45 (béns mobles inclosos en un bé d'interès cultural).

Tal i com es diu a l'informe històric aportat per la propietat, qualsevol intervenció en el subsòl de l'entorn de protecció del bé s'haurà de realitzar amb intervenció també d'arqueòleg.

8. CONCLUSIÓ

Tal i com s'ha exposat, Son Bunyola gaudeix de la declaració de BIC, amb categoria de monument i consta inscrit, al Registre General de Béns d'Interès Cultural de l'Estat, amb el codi R-I-51-0008359

Per tal d'adaptar aquesta declaració a la legislació vigent en matèria de patrimoni històric, proposem la incoació de la modificació de l'expedient de BIC Son Bunyola, amb categoria de monument, amb la delimitació del bé i del seu entorn segons la descripció literal i gràfica que figuren descrits a l'informe i a la planimetria adjunta.

ANNEX 2: Planimetria.

Declaración de BIC de Son Bunyola -Banyalbufar-

